

2007 első negyedévében exportélnkülés jellemezte a magyar gazdaságot, miközben a belföldi kereslet stagnált. Az építőipar szerződésállománya – hosszú időszakot figyelembe véve – nagyon alacsony szintre süllyedt, miközben 2007 második negyedévében az építőipari termelés növekvő dinamikája várható. 2007 első félévét várhatóan továbbra is a foglalkoztatottság bővülése fogja jellemezni, amelyet a munkanélküliségi ráta kismértékű mérséklődése kísér majd.

Ipari termelés

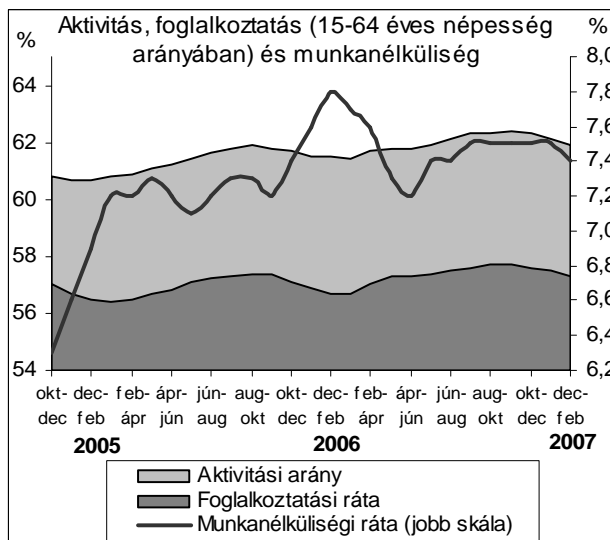
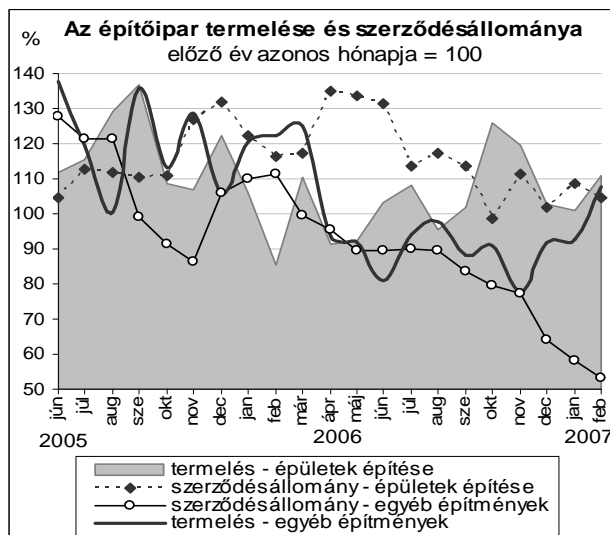
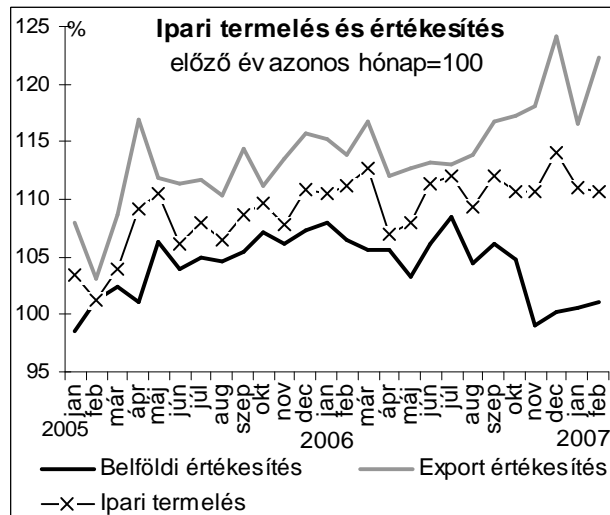
Az ipari ágazatokban, 2007 első két hónapjában folytatódott a termelés dinamikus bővülése, februárban 10,7%-kal volt nagyobb az ipari termelés, mint egy évvel korábban. Ugyanakkor az is megfigyelhető, hogy a növekedés üteme a kedvező külföldi kereslet nélkül nem lenne fenntartható. Az ipari export februárban 22,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva, a belföldi értékesítés növekedési üteme azonban már 2006. utolsó negyedévében lelassult, az egy évvel korábbi szinthez képest, 2006 novemberére óta pedig stagnálás mutatkozik. Az ipar húzóerejét, az export-értékesítésen keresztül, a villamos gépek, műszerek gyártása és a járműgyártás határozza meg. A rendelésadatok egyelőre kedvezőek, az új exportrendelések jelentősen, 32,4%-kal, az új belföldi rendelések pedig mérsékeltebben, 7,2%-kal nőttek 2007 februárban az előző évi szinthez képest.

Építőipar

Az év első két hónapjában az építőipari termelés 2,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Az épületek építése 5,9%-kal emelkedett, az egyéb építményeké 1,1%-kal csökkent. Az építőipar február végi szerződésállománya egyharmadával kisebb, mint egy évvel korábban. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések állománya 4,4%-kal nagyobb, az egyéb építményeké pedig 47%-kal kisebb volt az előző évhez képest. Az építőipari termelés és szerződésállomány alakulását az utóbbi hónapokban az utépítési beruházások lecsengése jellemezte.

Foglalkoztatás és munkanélküliség

A 2006. december–2007. februári időszakban átlagosan a 15–64 éves népesség 61,9%-a jelent meg a munkaerőpiacon (az Európai Unióban ez az arány 71%). A vizsgált időszakban 43 ezer fővel dolgoztak többen, mint egy évvel korábban, így a foglalkoztatottak száma elérte a 3 millió 926 ezret. A 15–64 éves korcsoport foglalkoztatási rátája a vizsgált időszakban 57,3% volt, ami 0,6 százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban. A munkanélküliek száma a vizsgált időszakban 313 ezer, a munkanélküliségi ráta 7,4% volt. Az előbbi mutató közel 14 ezerrel, utóbbi 0,4 százalékponttal volt alacsonyabb az előző év azonos időszaki értékeknél. A 15–24 éves korosztály munkanélküliségi rátája kismértékben, 1,2 százalékponttal 18,1%-ra mérséklődött. Minden második munkanélküli egy éve vagy annál régebben keres állást. Az év első két hónapjában a bruttó átlagkeresetek 6,5, a nettó átlagkeresetek 0,5%-kal haladták meg az egy évvel korábbit. A január–februári reálkereset (8,3%-os infláció mellett) 7,2%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Forrás: KSH

A XXI. században mind jobban kibontakozó információs társadalom működésének alapvető feltétele az információk gyors és akadályoktól mentes áramlása. Napjainkban egyre kevésbé kérdőjelezhető meg, hogy az információhordozó és –közvetítő eszközök közül ezt a feltételt a világháló tudja a leghatékonyabban biztosítani.

Az MKIK GVI kutatást végzett a magyar egyetemek és főiskolák közgazdasági karai honlapjairól abból a célból, hogy feltérképezze, milyen – az oktatással és az oktatókkal kapcsolatos – információkat tartalmaznak ezek az internetes felületek. Az oktatás színvonalának, minőségének egyik mércéjeként tekinthetünk azokra az oktatói munkával összefüggő, a diákok informáltságát elősegítő információkra, amelyeket egy adott felsőoktatási intézmény a honlapján megjelenít. Az USA és a nyugat-európai fejlett országok jelentősebb egyetemein természetes, hogy az intézmény bemutatkozó oldalain, valamint a mindennapi működéssel és a tanulmányi ügyekkel kapcsolatos általános tudnivalókon kívül a tanárok szakmai (sőt, esetleg személyes) hátterére, oktatói tevékenységére, s nem utolsósorban az egyetemen belüli elérhetőségére vonatkozó információk is elérhetők – így segítve elő a hallgatók tájékozottságát és a hatékonyabb oktatást.

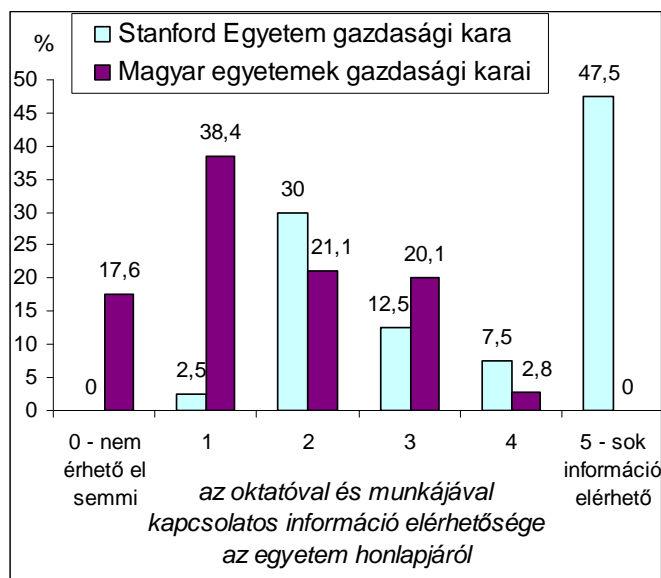
Kutatásunk eredményei – melyeket a közgazdasági, gazdaságtudományi, illetve gazdálkodástudományi karral rendelkező egyetemek honlapjain található adatok elemzésével kaptunk – azt mutatják, hogy - bár az egyetemi honlapok feltöltése és karbantartása aránylag kis költséggel megoldható lenne – a magyar egyetemek honlapjainak információtartalma messze elmarad a mércének tekintett Stanford Egyetem (USA) internetes felületének színvonalától, adatokkal való ellátottságától.

Az egyetemek kari és tanszéki honlapjainak hasznosságát, más szóval azt, hogy milyen mértékben segítik a diákok és más látogatók kapcsolatfelvételét az egyetem oktatóival, illetve mennyi információt közölnek az utóbbiakról, öt információforrás segítségével mértük. Ezek a tanár személyes honlapjának, elektronikus önéletrajzának, a honlapról elérhető publikációs listájának, egy vagy több letölthető publikációjának, végül email címének léte, illetve hiányára vonatkoznak. Amennyiben az illető tanár esetében a felsorolt öt elem közül egy sem elérhető az egyetem honlapján, akkor abba a csoportba került, amelynek a tagjai körében egy kritérium sem teljesül. Az öt tényező egyikének megléte esetén egy kritérium teljesüléséről van szó, és így tovább mind az öt kritérium teljesüléséig.

Az 1. ábráról leolvasható, hogy a magyar egyetemek és a Stanford Egyetem tanárai körében mekkora azok aránya, akiknél az említett öt feltétel egyike sem teljesül, továbbá hány százalékuk esetében teljesül egy, kettő, három, négy, illetve öt feltétel.

1. ábra: A magyar egyetemek gazdasági karainak és a Stanford Egyetem gazdasági karának összehasonlítása a honlapok információ-tartalma szerint * - 2006.10.23.

(vizsgált oktatók megosztlása elérhető információk száma szerint, %)

* Vizsgált információ-tartalmak: a tanár személyes honlapjának, önéletrajzának, publikációs listájának, letölthető publikációinak és e-mail címének elérhetősége az egyetemi kar honlapján

Az összehasonlítás jelentős különbségeket mutat a magyarországi és az amerikai felsőoktatási intézmények között. Míg a Stanford Egyetemen nincs olyan oktató, akinél egy információt sem tartalmaz a honlap, a magyar tanárok közel 20%-a ebbe a csoportba tartozik. Egy kritériumnak is csupán az amerikai oktatók 2,5%-a, viszont a magyarok 38,4%-a felel meg. A Stanford Egyetemen tanítók 30%-a kettő, 12,5%-a pedig három elemmel rendelkezik az ötből. Ez az arány a magyarországi egyetemeken dolgozók körében 21,1%, illetve 20,1%. Azok aránya, akiknél négy feltétel teljesül, a Stanford Egyetemen nagyobb: 7,5%, szemben a magyar oktatók 2,8%-ával. A legnagyobb eltérés azonban azoknál figyelhető meg, akik esetében mind az öt információ szerepel. Elgondolkodtató, hogy az amerikai egyetem tanárainak közel fele tartozik ebbe a kategóriába, míg a magyar oktatók között nincs olyan, akinél valamennyi információt tartalmazná a honlap.

A következő ábra egyetemekre lebontva mutatja meg, hogy a tanárok körében milyen arányban teljesül az öt feltétel, s így némileg árnyalja az 1. ábra alapján kialakítható képet. A vizsgálatban részt vevő magyar egyetemek között lényeges különbségek fedezhetők ugyanis fel a kari honlapok információtartalma tekintetében.

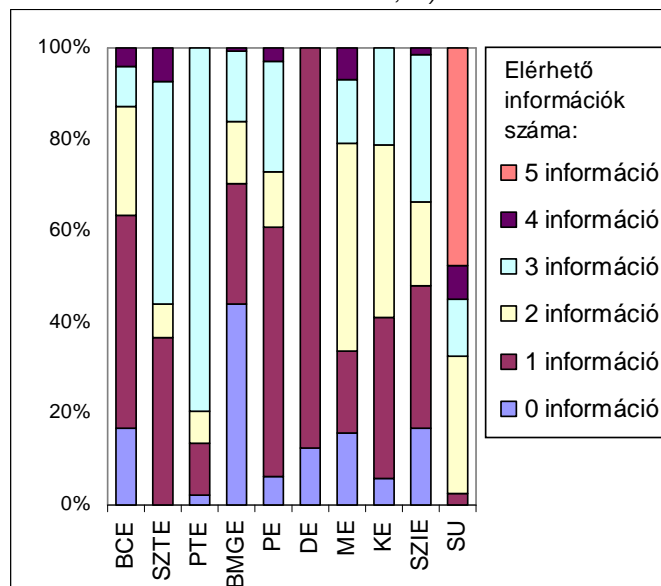
Míg például a Szegedi Tudományegyetemen nincs olyan tanár, akinél egy kritérium sem teljesül, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen az oktatók közel fele ebbe a csoportba tartozik. Egy kritérium teljesülésére valamennyi magyar egyetemen van példa, az arányokban azonban igen nagy eltérések mutatkoznak: a Pécsi Tudományegyetemen a tanárok alig több mint 10%-ának esetében teljesül mindössze egy kritérium, a Debreceni Egyetemen viszont közel 90%-os ez az arány. Ez utóbbi intézményben egyébként egy oktató sem akad, akivel kapcsolatban egynél több kritérium teljesülését lehetne megfigyelni.

A többi nyolc egyetem közül a Miskolci Egyetemen a legnagyobb: 45,5% és a Pécsi Tudományegyetemen a legkisebb: 6,8% azok aránya, akiknél két kritérium teljesül az ötből. Három kritérium a Budapesti Corvinus Egyetemen például csupán a tanárok 8,9%-ánál, a Pécsi Tudományegyetemen viszont közel 80%-uknál teljesül. Négy kritérium teljesülésére csak a Budapesti Corvinus Egyetem, a Pannon Egyetem, a Széchenyi István Egyetem, a Miskolci Egyetem, valamint a Szegedi Tudományegyetem esetében akad példa, azonban az ebbe a kategóriába sorolt oktatók aránya csak az utóbbi két intézményben haladja meg az 5%-ot. Ahogyan az az 1. ábrából már kiderült, egyik magyar egyetem tanárai között sincs olyan, akinél valamennyi kritérium teljesülne.

A második kritériumot, azaz a tanárok elektronikus úton elérhető önéletrajzát illetően némileg kedvezőbb a magyar egyetemekről kialakítható kép. Az egyetlen olyan egyetem, amelyen a tanárok egyike sem

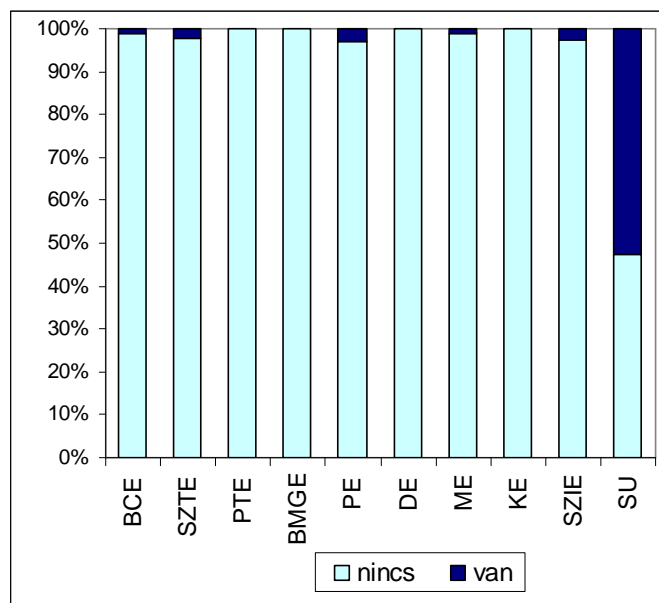
2. ábra: A vizsgált magyar egyetemek és a Stanford Egyetem tanáraival kapcsolatos információk elérhetősége * - 2006.10.23.

(vizsgált oktatók megoszlása az elérhető információk száma szerint, %)

Vizsgált információ-tartalmak: a tanár személyes honlapjának, önéletrajzának, publikációs listájának, letölthető publikációinak és email címének léte az egyetemi kar honlapján (0-5)

3. ábra: Saját honlap léte, illetve hiánya a vizsgált egyetemek tanárainál- 2006.11.08.

Egyetemek:

- BCE -Budapesti Corvinus Egyetem
- SZTE -Szegedi Tudományegyetem
- PTE -Pécsi Tudományegyetem
- BMGE -Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- PE -Pannon Egyetem
- DE -Debreceni Egyetem
- ME -Miskolci Egyetem
- KE -Kaposvári Egyetem
- SZIE -Széchenyi István Egyetem
- SU -Stanford University

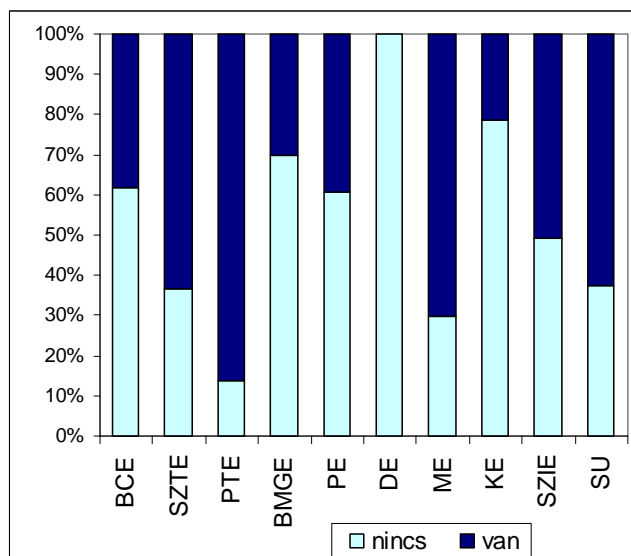
rendelkezik a kari vagy tanszéki honlapról elérhető önéletrajzzal, a debreceni egyetem. A Kaposvári Egyetemen mindössze az oktatók 21,2%-a, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen pedig 30,3%-a dicsekedhet önéletrajzzal. A Budapesti Corvinus Egyetemen és a Pannon Egyetemen az önéletrajzzal rendelkező tanárok aránya nem éri el a 40%-ot, a Széchenyi István Egyetemen viszont az 50%-ot is meghaladja. A Szegedi Tudományegyetem, a Miskolci Egyetem, valamint a Pécsi Tudományegyetem tanárainak viszont nagyobb arányban van önéletrajzuk a honlapon, mint a Stanford Egyetem oktatóinak. Az önéletrajzzal rendelkező, illetve nem rendelkező tanárok arányát egyetemenként mutatja be a 4. ábra.

A harmadik információt a tanárok publikációs listájának léte, illetve hiánya jelenti. A Stanford Egyetemen az oktatók 97,5%-ának van publikációs listája az egyetemi honlapon. Ezt az arányt egyik magyarországi egyetem sem tudja megközelíteni. A Pécsi Tudományegyetemen a tanárok 81,8%-a, a Kaposvári Egyetemen 60%-a, a Szegedi Tudományegyetemen pedig 53,7%-a rendelkezik internetes publikációs listával. A Széchenyi István Egyetemen ez az arány 36,6%, a Miskolci Egyetemen 32,7%, a Pannon Egyetemen 28,8%. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen az oktatók 20%-a, a Budapesti Corvinus Egyetemen viszont csak 14,5%-a dicsekedhet publikációs listával. A Debreceni Egyetemen egyetlen tanárnak sincs ilyen. Ezek az adatok leolvashatók az 5. ábráról.

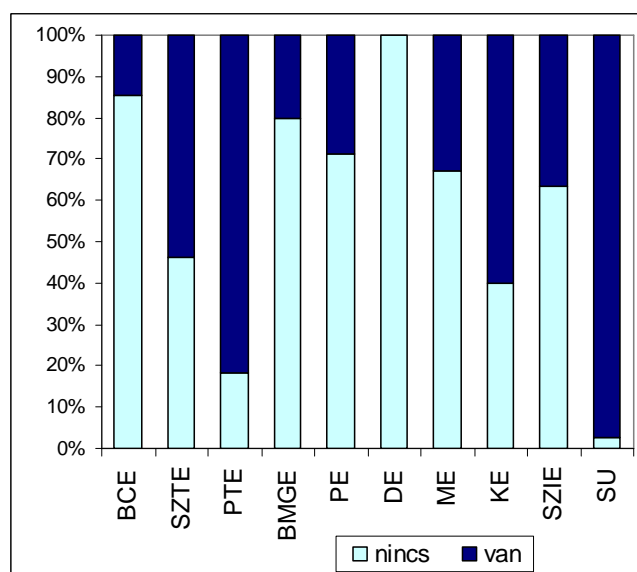
A negyedik információ, vagyis a letölthető publikáció léte, illetve hiánya tekintetében a magyar egyetemek adatai ismét sajnálatosan egyhangú képet mutatnak. A Stanford Egyetemen tanítók körében 55% azok aránya, akiknek legalább egy publikációját le lehet tölteni a világhálóról. Ezzel szemben a magyar egyetemek közül a pécsi, a veszprémi, a debreceni, a kaposvári és a gödöllői egyetem tanárai közül senki nem rendelkezik egy letölthető publikációval sem. A két budapesti egyetemen szintén elenyésző azok aránya, akiknek legalább egy publikációja megjelenik az egyetemi honlapon. A Miskolci Egyetemen a tanárok 6,9%-a, a Szegedi Tudományegyetemen pedig 7,3%-a esetében nyílik lehetőség egy vagy több publikáció letöltésére. Ezeket az adatokat a 6. ábra mutatja.

Az öt információ közül az utolsó a tanárok email címének létére, illetve hiányára vonatkozik. Egyértelműen ez az a kritérium, amely mind a magyar egyetemek, mind az amerikai intézmény tanárai esetében a legnagyobb arányban teljesül. A Stanford Egyetemen valamennyi tanár email címe fel van tüntetve a honlapon. Ezt az arányt a magyar egyetemek közül egyedül a szegedi tudja elérni, de mind a pécsi és a veszprémi, mind pedig a kaposvári egyetem tanárai körében 10% alatt marad azok aránya, akik nem adták meg a honlapon drótposta elérhetőségüket. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen az oktatók mintegy

4. ábra: Önéletrajz léte, illetve hiánya a vizsgált egyetemek tanárainál - 2006.11.05.

5. ábra: Publikációs lista léte, illetve hiánya a vizsgált egyetemek tanárainál - 2006.11.05.

Egyetemek:

- BCE -Budapesti Corvinus Egyetem
- SZTE -Szegedi Tudományegyetem
- PTE -Pécsi Tudományegyetem
- BMGE -Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- PE -Pannon Egyetem
- DE -Debreceni Egyetem
- ME -Miskolci Egyetem
- KE -Kaposvári Egyetem
- SZIE -Széchenyi István Egyetem
- SU -Stanford I. University

fele, a Miskolci Egyetemen 67,3%-a, a Budapesti Corvinus Egyetemen 79,5%-a, a Széchenyi István Egyetemen 80,3%-a, s végül a Debreceni Egyetemen 87%-a rendelkezik a honlap a látogató által elérhető email címmel. Ezeket az arányokat mutatja a 7. ábra.

Összegzés

Az Egyesült Államokbeli Stanford Egyetem tanárainak adataival való összehasonlítás megmutatta, hogy a magyarországi felsőoktatási intézmények egy viszonylag olcsón fejleszthető információs csatorna, a világháló terén hatalmas hiánnyal, lemaradással küszködnek. A magyar egyetemek egyetlen tanárának sincs egyidejűleg saját személyes honlapja, elektronikus önéletrajza, publikációs listája, letölthető publikációja és email címe. Közel egyötödük ezek egyikével sem rendelkezik. Ezzel szemben a Stanford Egyetem tanárainak közel fele dicsekedhet a felsorolt öt elem mindegyikével, miközben nincs köztük olyan, aki ne rendelkezne legalább az egyikkel.

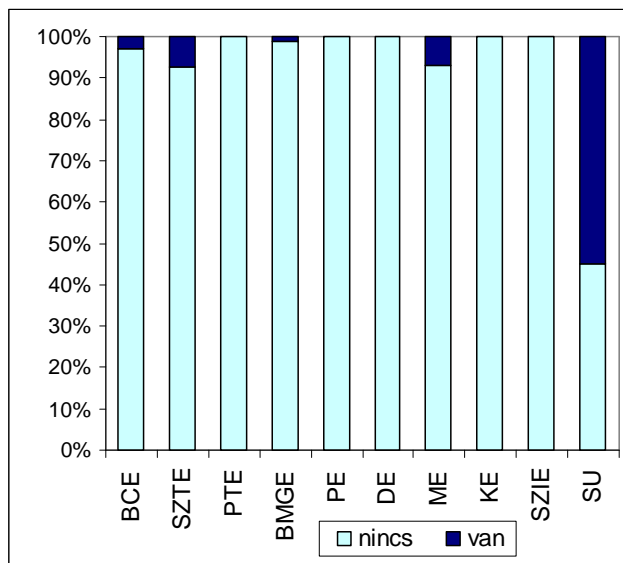
A honlapok információ gazdagságát egyetemenként vizsgálva kiderül, hogy a magyar egyetemek közül a Debreceni Egyetemen a legrosszabb, és talán a Pécsi Tudományegyetemen a legjobb a helyzet. Az egyes kritériumokat külön-külön megvizsgálva pedig látható, hogy a magyar felsőoktatási intézmények a tanár személyes honlapja, illetve a letölthető publikáció vagy publikációk tekintetében vannak a leginkább, és az email cím esetében a legkevésbé lemaradva a mintának tekintett amerikai egyetem mögött.

Jelzésértékű a magyar egyetemek közgazdasági oktatásának színvonalával kapcsolatban az a tény, hogy az oktatók túlnyomó többsége nem gondolja fontosnak, hogy személyes honlapja legyen, illetve hogy az egyetemi honlapon elérhetővé tegye szakmai önéletrajzát, publikációs listáját, és publikációit letölthető formában. Úgy gondoljuk, hogy mindezek nem csupán az egyetemen folyó oktatás színvonalára és a diákok informáltságára vannak hatással, hanem jelzéssel szolgálnak arról is, hogy az illető tanár mennyire szeretné valóban átadni tudását és megkönnyíteni a diákok munkáját, tehát végső soron arról, hogy szakmai és tanári tevékenységét milyen színvonalon végzi. Az oktatásnak a tudásalapú társadalom megteremtésében játszott kulcsszerepe miatt hiba lenne elsiklani e kérdések fölött.

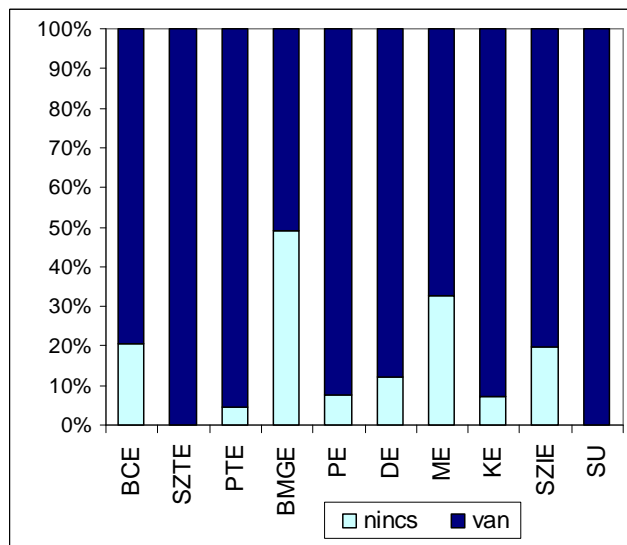
Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2007/március, Budapest

Amennyiben a leírtakkal kapcsolatban kérdései lennének, kérjük írja meg nekünk a gvi@gvi.hu címre

6. ábra: Letölthető publikáció léte, illetve hiánya a vizsgált egyetemek tanárainál - 2006.11.05.

7. ábra: E-mail cím léte, illetve hiánya a vizsgált egyetemek tanárainál (EMAIL) - 2006.11.05.

Egyetemek:

- BCE -Budapesti Corvinus Egyetem
- SZTE -Szegedi Tudományegyetem
- PTE -Pécsi Tudományegyetem
- BMGE -Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
- PE -Pannon Egyetem
- DE -Debreceni Egyetem
- ME -Miskolci Egyetem
- KE -Kaposvári Egyetem
- SZIE -Széchenyi István Egyetem
- SU -Stanford I. University